

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2027

(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025 oraz 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Psychologia
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Psychologii
Kierunek studiów	Filologia angielska
Poziom studiów	Studia I stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	niestacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok I, semestr 2; Rok II, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot kierunkowy do wyboru, specjalność nauczycielska
Język wykładowy	Polski, angielski
Koordinator	Dr Anna Wołpiuk-Ochocińska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	pracownicy Instytutu Psychologii – zgodnie z przydziałem czynności

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2	30	30							2
3		30							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**Semestr 2:**

- wykład – zaliczenie bez oceny;
- ćwiczenia – zaliczenie z oceną.

Semestr 3:

- ćwiczenia – zaliczenie z oceną, egzamin.

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Zainteresowanie życiem psychicznym i funkcjonowaniem człowieka w systemie oświatowym.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu psychologii oraz ukształtowanie umiejętności zastosowania uzyskanej wiedzy w działalności praktycznej.
C ₂	Poznanie i zrozumienie przez studentów struktury życia psychicznego i zachowań człowieka, podstawowych procesów psychicznych oraz praw i prawidłowości rządzących tymi procesami, a także czynników determinujących ich przebieg, w kontekście różnych koncepcji psychologicznych człowieka.
C ₃	Zapoznanie z prawidłowościami funkcjonowania jednostki w grupie społecznej oraz zawodowej, z wiedzą dotyczącą determinant ludzkiego zachowania oraz z niektórymi zjawiskami społecznymi i ich skutkami.
C ₄	Prawidłowe wykorzystywanie przez studentów nabytej wiedzy i umiejętności w codziennej działalności zawodowej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:		
EK_01	PODSTAWOWE POJĘCIA PSYCHOLOGII: PROCESY POZNAWCZE, SPOSTRZEGANIE, ODBIÓR I PRZETWARZANIE INFORMACJI, MOWĘ I JĘZYK, MYŚLENIE I ROZUMOWANIE, UCZENIE SIĘ I PAMIĘĆ, ROLĘ UWAGI, EMOCJE I MOTYWACJE W PROCESACH REGULACJI ZACHOWANIA, ZDOLNOŚCI I UZDOLNIENIA, PSYCHOLOGIE RÓŻNIC INDYWIDUALNYCH - RÓŻNICE W ZAKRESIE INTELIGENCJI, TEMPERAMENTU, OSOBOWOŚCI I STYLU POZNAWCZEGO	NW2
EK_02	PROCES ROZWOJU UCZNIWA W OKRESIE DZIECIŃSTWA, ADOLESCENCJI I WCZESNEJ DOROSŁOŚCI: ROZWÓJ FIZYCZNY, MOTORYCZNY I PSYCHOSEKSUALNY, ROZWÓJ PROCESÓW POZNAWCZYCH (MYŚLENIE, MOWA, SPOSTRZEGANIE, UWAGA I PAMIĘĆ), ROZWÓJ SPOŁECZNO-EMOCJONALNY I MORALNY, ZMIANY FIZYCZNE I PSYCHICZNE W OKRESIE DOJRZEWANIA, ROZWÓJ WYBRANYCH FUNKCJI PSYCHICZNYCH, NORMĘ ROZWOJOWĄ, ROZWÓJ I KSZTAŁTOWANIE OSOBOWOŚCI, ROZWÓJ W KONTEKŚCIE WYCHOWANIA, ZABURZENIA W ROZWOJU PODSTAWOWYCH PROCESÓW PSYCHICZNYCH, TEORIE INTEGRALNEGO ROZWOJU UCZNIWA, DYSHARMONIE I ZABURZENIA ROZWOJOWE U UCZNIÓW, ZABURZENIA ZACHOWANIA, ZAGADNIENIA: NIEŚMIAŁOŚCI I NADPOBUDLIWOŚCI, SZCZEGÓLNYCH UZDOLNIEŃ, ZABURZEŃ FUNKCJONOWANIA W OKRESIE DORASTANIA, OBNIŻENIA NASTROJU, DEPRESJI, KRYSZTAŁIZOWANIA SIĘ TOŻSAMOŚCI, DOROSŁOŚCI, IDENTYFIKACJI Z NOWYMI ROLAMI SPOŁECZNYMI, A TAKŻE KSZTAŁTOWANIE SIĘ STYLU ŻYCIA;	NW2
EK_03	TEORIĘ SPOSTRZEGANIA SPOŁECZNEGO I KOMUNIKACJI: ZACHOWANIA SPOŁECZNE I ICH UWARUNKOWANIA, SYTUACJĘ INTERPERSONALNĄ,	NW2 NW5

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	EMPATIĘ, ZACHOWANIA ASERTYWNE, AGRESYWNE I ULEGŁE, POSTAWY, STEREOTYPY, UPREDZENIA, STRES I RADZENIE SOBIE Z NIM, POROZUMIEWANIE SIĘ LUDZI W INSTYTUCJACH, REGUŁY WSPÓŁDZIAŁANIA, PROCESY KOMUNIKOWANIA SIĘ, BARIERY W KOMUNIKOWANIU SIĘ, MEDIA I ICH WPŁYW WYCHOWAWCZY, STYLE KOMUNIKOWANIA SIĘ UCZNIÓW I NAUCZYCIELA, BARIERY W KOMUNIKOWANIU SIĘ W KLASIE, RÓŻNE FORMY KOMUNIKACJI - AUTOPREZENTACJĘ, AKTYWNE SŁUCHANIE, EFEKTYWNE NADAWANIE, KOMUNIKACJĘ NIEWERBALNĄ, POROZUMIEWANIE SIĘ EMOCJONALNE W KLASIE, POROZUMIEWANIE SIĘ W SYTUACJACH KONFLIKTOWYCH;	NW12
EK_04	PROCES UCZENIA SIĘ: MODELE UCZENIA SIĘ, W TYM KONCEPCJE KLASYCZNE I WSPÓŁCZESNE UJĘCIA W OPARCIU O WYNIKI BADAŃ NEUROPSYCHOLOGICZNYCH, METODY I TECHNIKI UCZENIA SIĘ Z UWZGLĘDNIENIEM ROZWIJANIA METAPOZNANIA, TRUDNOŚCI W UCZENIU SIĘ, ICH PRZYCZYNY I STRATEGIE ICH PRZEZWYCIĘŻANIA, METODY I TECHNIKI IDENTYFIKACJI ORAZ WSPOMAGANIA ROZWOJU UZDOLNIEŃ I ZAINTERESOWAŃ, BARIERY I TRUDNOŚCI W PROCESIE KOMUNIKOWANIA SIĘ, TECHNIKI I METODY USPRAWNIANIA KOMUNIKACJI Z UCZNIEM ORAZ MIĘDZY UCZNIAMI	NW2 NW5
EK_05	ZAGADNIENIA AUTOREFLEKSJI I SAMOROZWOJU: ZASOBY WŁASNE W PRACY NAUCZYCIELA - IDENTYFIKACJA I ROZWÓJ, INDYWIDUALNE STRATEGIE RADZENIA SOBIE Z TRUDNOŚCIAMI, STRES I NAUCZYCIELSKIE WYPALENIE ZAWODOWE	NW12
W zakresie umiejętności student potrafi:		
EK_06	OBSERWOWAĆ PROCESY ROZWOJOWE UCZNIÓW	NU1
EK_07	OBSERWOWAĆ ZACHOWANIA SPOŁECZNE I ICH UWARUNKOWANIA;	NU1
EK_08	SKUTECZNIE I ŚWIADOMIE KOMUNIKOWAĆ SIĘ;	NU1 NU3
EK_09	POROZUMIEĆ SIĘ W SYTUACJI KONFLIKTOWEJ;	NU3
EK_10	ROZPOZNAWAĆ BARIERY I TRUDNOŚCI UCZNIÓW W PROCESIE UCZENIA SIĘ	NU3 NU12
EK_11	IDENTYFIKOWAĆ POTRZEBY UCZNIÓW W ROZWOJU UZDOLNIEŃ I ZAINTERESOWAŃ	NU1
EK_12	RADZIĆ SOBIE ZE STRESEM I STOSOWAĆ STRATEGIE RADZENIA SOBIE Z TRUDNOŚCIAMI	NU3
EK_13	ZAPLANOWAĆ DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU ZAWODOWEGO NA PODSTAWIE ŚWIADOMEJ AUTOREFLEKSJI I INFORMACJI ZWROTNEJ OD INNYCH OSÓB	NU1
W zakresie umiejętności student jest gotów do:		
EK_14	AUTOREFLEKSJI NAD WŁASNYM ROZWOJEM ZAWODOWYM	NK3 NK7
EK_15	WYKORZYSTANIA ZDOBYTEJ WIEDZY PSYCHOLOGICZNEJ DO ANALIZY ZDARZEŃ PEDAGOGICZNYCH	NK4

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Definicja i cele psychologii jako nauki. Role zawodowe psychologów. Dziedziny psychologii.
Współczesne kierunki w psychologii: wybrane koncepcje.
Modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia.

Proces rozwoju człowieka - sposoby ujmowania człowieka w rozwoju, psychologia biegu życia ludzkiego, właściwości rozwoju, zmiana rozwojowa, prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowe, uwarunkowania rozwoju, porządkujący podział życia ludzkiego na stadia rozwojowe.
Wybrane koncepcje rozwojowe i ich zastosowanie w pracy nauczyciela.
Klasa szkolna jako grupa społeczna. Postawy, stereotypy, uprzedzenia. Teorie atrybucji i spostrzegania społecznego.
Psychologia różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego.

B. Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne – semestr II
Procesy psychiczne człowieka – poznawcze (spostreganie, wyobrażenia, uwaga, pamięć, myślenie), emocjonalne, motywacyjne.
Charakterystyka okresów rozwojowych człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem okresu dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości (rozwój fizyczny, motoryczny, psychoseksualny, poznawczy, społeczno-emocjonalny i moralny).
Mechanizmy i techniki wychowawcze. Kompetencje wychowawcze i błędy w wychowaniu. Wychowawcze i antywychowawcze oddziaływanie mediów.
Trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania.
Dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów. Zaburzenia zachowania. Problemy emocjonalne dzieci i młodzieży.
Zdolności i uzdolnienia. Funkcjonowanie ucznia zdolnego w szkole, praca z uczniem zdolnym.
Stres i radzenie sobie ze stresem. Nauczycielskie wypalenie zawodowe.
Procesy psychiczne człowieka – poznawcze (spostreganie, wyobrażenia, uwaga, pamięć, myślenie), emocjonalne, motywacyjne.
Treści merytoryczne – semestr III
Komunikowanie interpersonalne. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Prawidłowości i bariery komunikacyjne. Techniki komunikacyjne.
Asertywność nauczyciela. Budowanie postawy asertywnej.
Rozwiązywanie konfliktów. Style porozumiewania się w sytuacjach konfliktowych.
Indywidualne style radzenia sobie ze stresem.
Organizacja pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról społecznych formalnych i nieformalnych.
Porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania i współpracy, procesy komunikowania się podmiotów edukacyjnych.
Analiza podstawowych zagadnień edukacji włączającej, a także sposobów realizacji zasady inkluzji.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia: analiza i interpretacja tekstów źródłowych z dyskusją, rozwiązywanie problemów, referat, praca indywidualna i w grupach, burza mózgów, obserwacja, analiza przypadków.

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 - 05	egzamin pisemny, kolokwium	wykład
EK_06 - 10	obserwacja w trakcie zajęć, ocena aktywności	ćwiczenia
EK_11 - 12	obserwacja, przygotowanie pracy pisemnej dotyczącej zaobserwowanego problemu	ćwiczenia

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

WYKŁADY: Egzamin - zaliczenie pisemne testu sprawdzającego efekty kształcenia: na min. 20 możliwych do uzyskania punktów:

- 1) dostateczne – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 51-59% - ocena dostateczna (3,0);
- 2) więcej niż dostateczne – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 60-69% - ocena dostateczna plus (3,5);
- 3) dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 70-79% - ocena dobra (4,0);
- 4) więcej niż dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 80-89% - ocena dobra plus (4,5);
- 5) bardzo dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 90-100% - ocena bardzo dobra (5,0).

ĆWICZENIA: Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy: student rozpoznaje odpowiedź w teście jednokrotnego wyboru na kolokwium zaliczeniowym i prawidłowo odpowiada na pytania w trakcie zajęć.

Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie umiejętności: student realizuje część zajęć ćwiczeniowych w postaci lekcji - krótkie zadania domowe, obserwacja zachowań, ocena zaangażowania w dyskusji (ocena formująca) pozwalająca ocenić umiejętności praktyczne studenta.

Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych: rozwiązywanie zadań problemowych w trakcie zajęć, w trakcie których student jest obserwowany przez nauczyciela.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	90
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta	25

(przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	
SUMA GODZIN	120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: Zimbardo, P. (2024). Psychologia. Kluczowe koncepcje tom 1-5 (wybrane rozdziały), Warszawa: PWN   Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. M., Psychologia społeczna. Warszawa: Zysk i Sp., 2012.   Brzezińska A.I., Appelt K. i Ziótkowska B., Psychologia rozwoju człowieka. Gdańsk: GWP, 2016.   Dembo, M. H., Stosowana psychologia wychowawcza. Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1997.   Litzke, S. M., Schuh, H., Stres, mobbing i wypalenie zawodowe. Gdańsk: GWP, 2007.   Mietzel G., Wprowadzenie do psychologii. Sopot: GWP, 2014.   Pasternak, J., Perenc, L., Radochoński, M., Podstawy psychopatologii dla pedagogów. Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2017.   Trempała, J., Psychologia rozwoju człowieka. Warszawa: PWN, 2016.   Zimbardo P. i Gerrig R., Psychologia i życie. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2017.   - wybrany artykuł naukowy z aktualnego czasopisma psychologicznego
Literatura uzupełniająca: Chełpa, S., Witkowski, T., Psychologia konfliktów. Warszawa: Bez Maski, 2015.   Gordon, T., Wychowanie bez porażek w szkole. Warszawa: Instytut Wyd. PAX, 2007.   Jegier, A. (red.), Rodzice nauczyciele media. Kto ponosi odpowiedzialność za wychowanie i edukację dzieci? Warszawa: Wyd. Difin, 2013.   Król-Fijewska, M., Stanowczo, łagodnie, bez lęku. Warszawa: Wydawnictwo W.A.B., 2005.   Faber, A., Mazlish E., Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły. Poznań: Wydawnictwo Media Rodzin, 2013.   McKay, M., Davis, M. i Fanning, P., Sztuka skutecznego porozumiewania się. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2019.